

На березі Аральського моря. [26 вересня 1848 – 5 жовтня 1849. Косарал]. Папір, акварель. 15,2 х 28,7. НМТШ, № г-453.

Праворуч угорі чорнилом позначено: **№ 117–91.**

Каталог Музея українських древностей В. В. Тарновського / Сост. Б. Д. Гринченко. – Чернігов, 1900. – Т. 2. – С. 178. – № 215.

Нові малюнки Т. Г. Шевченка у городському музеї // Рада. – 1912. – № 255. – С. 2–3.

Новицький Ол. Тарас Шевченко як маляр / Ол. Новицький. – Львів; М. : Накладом Наукового Товариства імені Шевченка, 1914. – С. 47. – № 256.

Скворцов А. М. Жизнь художника Тараса Шевченко / А. М. Скворцов. – М. : Изд-во АХР, 1929. – С. 47.

Карачевська Л. Виставка Т. Шевченка : провідник / Л. Карачевська. – Чернігів : Чернігівський Державний музей Укрнаука НКО УРСР, 1930. – С. 19. – № 39.

Каталог малярської творчості Т. Г. Шевченка, експонованої в Галереї. – Харків : Мистецтво, 1934. – С. 29.

Шевченко-художник // Сталинское племя. – 1938. – 11 декабря.

Бондарев В. Шевченко-художник / В. Бондарев // Більшовик. – 1939. – 23 лютого.

Владимирский Г. Д., Савинов А. Н. Т. Г. Шевченко-художник / Г. Д. Владимирский, А. Н. Савинов. – Ленинград; М. : Искусство, 1939. – С. 38.

Штаерман Ю. Из глубины / Ю. Штаерман // Красное знамя. – Харьков, 1939. – 9 марта.

Анісов В., Серeda Є. Літопис життя і творчості Т. Г. Шевченка / В. Анісов, Є. Серeda. – К. : Держлітвидав України, 1959. – С. 162.

Кирилюк Є. П. Т. Г. Шевченко: Життя і творчість / Є. П. Кирилюк. – К. : Держ. вид-во «Художня література», 1959. – С. 277.

Легкодух Д. Поет і художник / Д. Легкодух // Соціалістичне життя. – Ізюм, 1960. – 8 березня.

Музиченко С. Акварелі Т. Г. Шевченка / С. Музиченко // Молодь України. – 1961. – 19 лютого.

Утегенов Б. Т. Г. Шевченко в Каракалпакии / Б. Утегенов // Советская Каракалпакия. – 1961. – 10 марта.

Чуза Л. Крупнейший мастер живописи и гравюры / Л. Чуза // Советская Молдавия. – 1961. – 10 марта.

Сидоров А. А. Шевченко как живописец, мастер рисунка и гравюры / А. А. Сидоров // Тарас Шевченко; редкол.: Н. Ф. Бельчиков (отв. ред.) и др. – М. : Изд-во АН СССР, 1962. – С. 100.

Шевченко Т. Г. Повне зібрання творів : у 10 т. / Т. Г. Шевченко; ред. колегія: О. І. Білецький та ін. – К. : Вид-во АН УРСР, 1963. – Т. 8. Живопис, графіка. 1847–1850. – С. 20. – № 31.

Музиченко С. Зброєю пензля / С. Музиченко // Дніпро. – 1964. – № 3. – С. 104.

Шевченко Т. Г. На берегу Аральского моря. 1848–1849 / Т. Г. Шевченко // История русского искусства : в 13 т. / Под ред. И. Грабаря. – М. : Изд-во Академии наук СССР, 1964. – Т. 8, кн. 2. Русское искусство второй трети XIX в. – С. 107.

Анісов В. Ф., Серeda Є. О. Від підмайстра до академіка. Нарис про Шевченка-художника / В. Ф. Анісов, Є. О. Серeda. – К. : Мистецтво, 1967. – С. 45.

Державний музей Т. Г. Шевченка : каталог фондів. Вип. 1. Живопис, скульптура, графіка / За ред. К. В. Чумак. – К. : Мистецтво, 1967. – С. 21.

Історія українського мистецтва : в 6 т. / Головна ред. кол.: М. П. Бажан (голова) та ін. – К. : АН УРСР, Головна ред. УРЕ, 1969. – Т. 4, кн. 1. Мистецтво кінця XVIII – першої половини XIX століття. – С. 202.

Малиновська М. Два літа на Аралі / М. Малиновська // Літературна Україна. – 1975. – 20 листопада.

Шевченківський словник : у 2 т / АН УРСР, Ін-т літ-ри ім. Т. Г. Шевченка / Ред. кол.: Є. П. Кирилюк та ін. – К. : Головна ред. УРЕ. – Т. 1. – 1976. – С. 308; Т. 2. – 1977. – С. 18.

Гаско М. На Сирдар'ї / М. Гаско // Літературна Україна. – 1979. – 16 березня.

Гаско М. Склепіння зруйнованої будівлі / М. Гаско // Літературна Україна. – 1979. – 21 серпня.

Большаков Л. Добро найкраще на світі... Пошуки. Роздуми. Підсумки / Л. Большаков. – К. : Дніпро, 1981. – С. 250.

Яцюк В. М. Віч-на-віч із Шевченком: Іконографія 1838–1861 років; гол. ред. В. Строля, відповід. ред. А. Григоруk / В. М. Яцюк. – К. : Балтія-Друк, 2004. – С. 34–35.

Шевченківська енциклопедія : в 6 т. / НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка; редкол.: М. Г. Жулинський (гол.) [та ін.]. – К., 2013. – Т. 4: М–Па. – С. 391–392.

Шевченко Т. Повне зібрання творів : у 12 т. / Т. Шевченко; голова ред. кол. М. Г. Жулинський; НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. – К. : Наукова думка, 2013. – Т. 9: Мистецька спадщина. Живопис і графіка. 1847–1850. – С. 445. – № 31.

Шевченко-художник. Бібліографічний покажчик (1839–2012) : у 2 т. / Упоряд.: Н. І. Орлова, Л. І. Буряк, Б. А. Короленко. – Т. 1. – К. : ДП НВЦ «Пріоритети», 2013. – 434 с.